

STICHTING RADIOGEMEENTE

PREKENSERIE JAARGANG 59 NR 16

Schriftlezing:

MATTHÉUS 5 : 1 – 16

HOE BEN JE?

DOOR KLAAS DE BOER

Gehouden op

20 oktober 2013 in de Chr.

Triumfatorkerk in Den

Haag

Lieve mensen, hoe ben je? Ben je nu zout of zouteloos? Ik ken ze wel, die zouteloze mensen. U ook? Geen smaak aan. Dan vraag je je wel eens af: wat moet je daar nu mee? Ik ken ook mensen die op iedere slak zout leggen. Wat moet je daar nu weer mee? Sommige mensen zeggen wel eens: "Zo zout heb ik het nog nooit gegeten." Anderen zeggen in deze tijd: "Ik verdien het zout in de pap niet." Wat ben je nu, zout of zouteloos?

"Zout is toch vies?" zeggen sommige mensen. Behalve een vriend van me. Die heeft een zoutloos dieet. Hij zegt: "Je weet niet hoe bevoorrecht je bent: zout is soms heerlijk. Eén korreltje zout... Maar niet getreurd, je raakt ook aan een dieet gewend."

Vandaag hebben we in de Bijbel gelezen dat Jezus tegen ons allemaal zegt: "Je bent als zout, het zout van de aarde." Hij zegt niet: "Je kunt het worden." Of zoiets. Nee, Jezus zegt: "Je bent dat: het zout van de aarde." Waar zegt Jezus dat? In de Bergrede.

Daarom hebben wij vandaag een bijzondere geschiedenis van Jezus gelezen. Jezus preekte op een heel speciale manier. Hij nam een beeld uit het dagelijks leven en dat paste Hij toe. Hij was, wat je noemt, een perfect spreker. De mensen luisterden graag naar Hem. Als Jezus sprak, was zo'n voorbeeldje treffend. Dan zie ik ze zo in gedachten zitten aan het Meer van Galiléa en naar Hem luisteren. Een groene weide en Jezus gaat op de berg spreken. Daarom betekent de Bergrede niets anders dan: een rede op een berg.

Jezus spreekt ook heel praktisch. Hij zegt: "Mensen, wat moet je nu zonder basis." Onze tijd: wij hebben een basisschool. Wij hebben een basisgemeente. Als je thuis veel telefoons hebt, dan heb je een basisstation. In je hoofd heb je basiskennis. Tegenwoordig is het gezin als basis ook gelukkig weer in. En Jezus zegt recht op de man en de vrouw af: "Wat is nu jouw basis?"

Nu gaat het in de Bijbel in die Bergrede over horen en doen. Daar is een groot verschil tussen. *Horen* doe je met je oren: mensen praten tegen je. Maar *doen* doe je met je handen. Nu zeg ik: een christen moet niet praten. Dat doen wij vaak veel te veel. We praten maar... Maar in feite moet je aan het werk. Je moet iets gaan doen.

Heel veel mensen hebben daar moeite mee. Die zeggen rustig tegen mij: "Wat maakt het nu uit wie mij inspireert. Of dat nu Jezus is of Boeddha, of je hindoe bent of moslim, het maakt toch niets uit?" Dan zeg ik: "Welzeker maakt dat wat uit wat je gelooft. Want die basis, zegt Jezus, moet goed zijn." "Wat is onze plicht?" zegt Jezus. "Dat is zout en licht."

Stel je voor dat het hier in de kerk donker zou zijn. Licht uit en niet eens de noodverlichting aan. Dat zou wat zijn! Dan denk je: waar zit ik nou? Zo was er een oude Griekse wijsgeer en die liep met een lantaantje in de zon middenin Athene. Hij was op zoek naar mensen. "Ik zoek een mens. Ik zoek lichtmensen."

Wat zijn nu *lichtmensen*? Dat kan ik wel met een voorbeeld duidelijk maken. Er zat een jongetje in die prachtig mooie kerk in Gouda - die kent u wel - met die gebrandschilderde ramen. Er staan wat huizen omheen. En als het nu wat somber en donker is, dan kun je haast niet zien wat al die ramen voorstellen. Maar op die zondagmorgen zat hij met zijn vader in de kerk en het zonnetje kwam en scheen dwars door die ramen heen. Hij zag mensenfiguren. Automatisch kreeg vader een por in zijn zij. "Vader, wie zijn dat?" Nog een keer: "Vader, wie zijn dat?" Toen zei vader: "Dat zijn christenen, dat zijn gelovigen. Dat zijn christenmensen."

Drie weken later op school. Juffrouw vroeg: "Wie weet wat een christen is?" Het jongetje stak direct zijn vinger op en zei: "Ik weet het. Een christen is iemand waar de zon door schijnt." Die moet u vasthouden. Een christen is iemand waar de zon door schijnt. Dan moet je automatisch de vraag stellen: is het in mijn leven al zo geweest, dat daar de zon door schijnt? Licht geeft warmte. Dan word je een warm mens. En de Here Jezus heeft warme mensen nodig in deze donkere wereld.

Dat kan ik allemaal begrijpen. Maar zout? Wat moet je nu met zout? Deze week zag ik een vrouw slepen met een hele zak zout. Ik vroeg haar: "Wat heb je nou?" Ze zei: "Strooizout." Ik zei: "Waar heb je dat voor gehaald?" Ze zei: "Voor het geval dat..." Ik zei: "Je hebt het volgende week niet nodig, want dan is het 'bijna lente'." Maar goed, ze zorgde dat het er was: strooizout on the road.

Jezus zegt: "Jullie zijn geen strooizout dat weggaat, nee, jullie zijn het zout van de aarde." Met het zout van de aarde heb je een smaakmakende functie. Want wat is zout? Ik zou het zoutpotje van ons op de tafel haast meegenomen hebben. Zo groot. U heeft het vast ook thuis. En als we visite krijgen, dan gebeurt er wat. De grote zoutpot wordt weggezet, want die is alledaags en dan krijg je die kleintjes. U lacht, dus u doet hetzelfde. Die worden dan neergezet en die kleine korreltjes zorgen voor smaak. Want zo'n klein korreltje zout is een smaakmaker.

Nu hoop ik dat u maar een klein korreltje zout bent, want zout is ook nog bederfwerend. Het is niet alleen een smaakmaker, maar het zorgt er ook voor dat bepaalde producten niet bederven. Dat heeft Jan Beukelszoon ontdekt met zijn zoute haring die iedereen heerlijk vindt. Met zout erop lukt het.

Ook reinigt zout. Toen ik met een groep op werkweek was en één van die meiden onderuit ging op een zandweg en de wond verschrikkelijk bloedde, hadden we geen jodium bij ons. Het enige: er was een boerderij in de buurt. Ik liep naar binnen en zei: "Mevrouw, mag ik uw zoutpot?" Toen heb ik gezegd: "Je moet niet kijken." En daarna heb ik wat zout in die wond gegooid. Ik heb nog nooit zo'n mooie solo gehoord!

Ja, zout maakt schoon en zout zorgt ervoor dat dingen gereinigd worden. Zout maakt misschien ook schoon als je keel ontstoken is. Een klein beetje zout in warm water doet wonderen. Zout is belangrijk.

Wist u dat in het Oude Testament ook zout gebruikt werd? Tijdens de offerdiensten in het Oude Testament werd het reukoffer aangestoken. Dat veroorzaakte een hele zoete geur en daar moest zout bij gebruikt worden. Dat is voor mij het teken dat iedere christen die een offer brengt en die bezig is met zijn geloof, een zoete geur moet zijn.

Ook bij het graanoffer. Daarbij werd zout gebruikt als teken van het verbond. Zout mocht niet ontbreken. Net als de regenboog. Als het flink geregend heeft en de zon erdoor komt, dan zie je de regenboog. "God zal een eeuwig verbond maken met jullie." En bij zo'n afspraak hoorde in de Bijbel zout.

Als kinderen geboren werden, werden ze met zout ingewreven. Ook als er uitbetaald werd. Dat gebeurde niet alleen in talenten zilver en goud, maar ook in zout. Want zout was een betaalmiddel. Ons woordje *salaris*: *zout-laris* of *soldij*.

Lieve mensen, zout was dus belangrijk. En als je je van binnen heel zwart voelt, dan heb je zout-gebrek. "Want het gaat erom," zegt Jezus, "dat je niet alleen aan de buitenkant gereinigd wordt, maar ook aan de binnenkant en dat je gelouterd wordt door de zoutwagen en de strooiwagen van de Heilige Geest." Dan ga je nieuwe vruchten geven. Je krijgt de vruchten van blijdschap, van liefde, van vrede, van genade. Dan ga je uitdelen aan de ander. En je gaat die ander behoeden voor bederf. Je bent een middel geworden in Gods hand.

Bent u wel eens in de Dode Zee geweest? U zit te knikken. Hebt u ook gezwommen? Je kon niet verdrinken, hè? Die zee is zo zout... Als je een krant meeneemt, kun je hem zo lezen en daarbij lachen, want dat doe je voor de foto.

In de zee van Gods liefde ga je nooit kopje onder. En als dat wel gebeurt, dan ben je in feite smakeloos en word je een zoutpilaar. Die heb ik ook vaak zien staan rondom de Dode Zee. Dan is er geen beweging.

Ik ben verschillende keren in Israël geweest met allemaal verschillende gezichten en allemaal verschillende gidsen die met ons mee waren. Iedere gids had zijn eigen zoutpilaar. De een was wat dikker, de ander wat dunner, maar ze veranderden niet. Echt... Iedere gids had zijn eigen vrouw van Lot: zoutpilaar. Ze worden weggegooid. Zoutpilaar, dan val je van je geloof af. Maar Jezus zegt: "Dat moet niet. Jij bent het zout van de wereld."

Wanneer valt het nu het beste op als er ergens geen zout in zit? Deze week bij ons aan tafel. We zaten er met het hele gezin en moeder had geweldig gekookt. Echt lekker. Het rook goed. Ik dacht: heerlijk. De eerste stap zette onze oudste: "Moe, wat heb je met de aardappelen gedaan?" Ze zei: "Ah, joh..." Ik zag haar naar de keuken rennen en toen kwam ze met het zoutvaatje. Een paar van die korreltjes erop en ze zei: "Dit is beter."

Dat is nu het beeld dat Jezus gebruikt. Je bent in deze wereld maar die paar korreltjes zout, maar je brengt smaak aan. Als mijn vrouw nu mijn jongen alleen die hele zoutpot had voorgezet: "Hier heb je eten," dan had hij gezegd: "Brrrr, dat moet ik niet." Dat heb je ook in het geloof. Mensen die soms denken dat je ze een zoutpot van geloof moet voorzetten. Christus zegt: "Je bent het zout van de aarde. Je moet een smaakmaker in deze wereld zijn. En zulke smaakmakers, zulke waardevolle mensen heb Ik nodig om de wereld in te gaan en anderen te wijzen op de liefde van God."

Maar er zit wel een gevaar in. Zout is oplosbaar. Als je de wereld ingaat, heb je kans dat je in de wereld opgaat. En dat moet niet. Je moet in de wereld staan als "een zout", maar je moet niet van de wereld zijn. In je levenskoffer een paar korreltjes zout. Als je dat doet, dan kun je wat voor een ander betekenen. Dan kun je een ander wijzen op de liefde van de Here Jezus Zelf.

Toen ik zat te praten met een man die iets verschrikkelijks in zijn leven had gedaan, zei hij: "Ik ben zouteloos geworden, zonder smaak. Weggegooid in de ogen van God." Ik heb gezegd: "Ken je die geschiedenissen uit de Bijbel van die drie moordenaars? Mozes sloeg iemand dood. David zette Uria voor in het leger, zodat hij doodging. Paulus was erbij toen die diaken vermoord werd, Stefanus. En jij? Je vertelt dat je je vrouw monddood hebt gemaakt. Dat kan. Maar van die moordenaars in de Bijbel is bekend dat ze toch de Here Jezus hebben gevonden. Daarom is er ook hoop voor jou. Jezus had alles voor je over, zelfs Zijn eigen leven. Dan gebeurt het wonder, dan word je met recht het zout van de aarde."

Zo'n preek van Jezus is natuurlijk geweldig. En die opdracht krijgt u mee voor de komende week. "Ge noemt Mij God en doet niet wat Ik zeg? Mis!" zegt Jezus. "Je noemt Mij Heer, maar je praat alleen maar over Mij? Je moet het doen." Heel veel mensen hebben van dat "doen" nooit gehoord. Maar als het erop aankomt, moet dat gebeuren, zodat je werkelijk gaat leven zoals Christus dat van je vraagt.

Lieve mensen, het geloof kan niet zonder daden. Wij hebben veel te veel "praatchristendom". We moeten de daad bij het woord voegen.

Nu de vraag naar u toe. Wat ben je nu: een doener of een prater? Daar komt het vandaag op aan. Dat kun je lezen in dit machtige Boek dat Bijbel heet. Jezus leert ons vandaag: "Aan het werk! Jij bent - niet: je zult het worden - nee, jij bent het zout van de aarde. En een doener heeft smaak. Een doener is een smaakmaker in de wereld. Een doener is dus het zout van de aarde.

Nu hoop ik dat u allemaal doeners wordt en dat je Jezus gaat navolgen, dat je naar Jezus gaat luisteren, want je bent het zout van de wereld.

Wat ben je nu? Zout? Zoutloos? Smakeloos? Wat bent u? Ik hoop dat u het zout van de wereld bent. Een paar korreltjes is genoeg, want Jezus maakt van kleine dingen grote daden. Amen.